

Handtheater

Handtheater brengt ruim twintig jaar podiumkunsten in gebarentaal voor het voetlicht. Het ziet gebarentaal, naast de alledaagse voertaal, als vehikel voor kunstuitingen, zoals theater en poëzie. Het Handtheater heeft een scala aan theaterproducties en workshops met dove en niet-dove acteurs, repertoire dat door heel Nederland in het reguliere theatercircuit en op scholen (primair onderwijs en vmbo) is te zien. De organisatie heeft de ambitie hiermee ook een horend publiek te inspireren.

Daarnaast organiseerde Handtheater een keur aan ondersteunende activiteiten waaronder een Jongeren Open Podium (JOP), werkplaatsproducties, en de cursus Cultureel Management om het ondernemerschap van jonge doven te bevorderen. Aangezien er voor doven geen kunstvakopleidingen bestaan en de aanwas van nieuw talent begint op te drogen, is het voor Handtheater noodzakelijk om zelf doof talent te scouten, op te leiden en waar mogelijk in de verdere carrière te ondersteunen.

Plannen

- *Intensievere aanpak gericht op leeftijd en schooltype*

Handtheater doet de huidige doelgroepen, doven en niet-doven, een intensiever cultuureducatief aanbod, toegesneden op de verschillende leeftijdsgroepen: kinderen tot 12 jaar, jongeren tussen 12 en 18 jaar en (jong)volwassenen. Ieder project omvat een workshop drama, Nederlandse Gebarentaal als podiumtaal en dans en beweging. Het theaterproject wordt op ten minste acht scholen per jaar uitgevoerd (zes basisscholen en twee vmbo scholen). Daarnaast worden op bescheiden schaal theaterworkshops met gebaren aangeboden aan het regulier basisonderwijs en aan kindertheater. Handtheater heeft enkele uitgewerkte workshops in voorraad en wil per jaar één nieuwe workshop ontwikkelen. Om deze workshops te kunnen geven worden elk jaar jonge doven en studenten doventolk intern getraind.

- *Talentontwikkeling jong doof artistiek en zakelijk kader*

Het opleiden van jong talent krijgt een centrale plek in de organisatie. Hiervoor wordt het stageprogramma gecontinueerd en de cursus Cultureel Management uitgebreid. In deze cursus worden zes belangrijke domeinen van het cultureel management behandeld te weten: artistiek, zakelijk, bestuurlijk, juridisch, productieel en communicatief.

- *Europa*

Voor de komende periode is een Europese versie van *Moving Light* in voorbereiding. Van mei 2011 tot en met het voorjaar van 2013 loopt het project *Moving Light NL* bestaande uit een pilotpresentatie bij Stichting Welzijn Doven Amsterdam, dansworkshops op dovenscholen, een leerwerkplaats voor twee juniormedewerkers en masterclasses door buitenlandse dove choreografen. De ambitie is om het concept uit te werken in samenwerking met twee of drie Europese partners. Als opmaat naar die samenwerking komen de theatermaker Kurt Vanmaeckelberghe (België) en Chisato Minamimura (Japan/Londen) naar Amsterdam als gastdocenten.

Advies

Handtheater heeft zich in de lopende kunstenplanperiode zowel artistiek inhoudelijk als organisatorisch verder ontwikkeld. Het aanbod bestaat uit theatervoorstellingen, gespeeld door dove en niet-dove acteurs, theaterprojecten en workshops voor (doven) scholen. Met ingang van de nieuwe kunstenplanperiode wil de organisatie zich meer dan voorheen richten op talentontwikkeling. Talentontwikkeling, zo blijkt uit de aanvraag, maakt professioneel "gebarentheater" mogelijk want zonder doven die toneel (willen/kunnen) spelen, is er geen gebarentheater. Dat verklaart de nadruk in het plan op het opleiden van dove medewerkers. Het uiteindelijke doel is de dovengemeenschap boeiende theatervoorstellingen in eigen taal te bieden, die ook een horend publiek aantrekken. De commissie Kunsteducatie constateert dat het prestatiebereik 'voorzichtig' is ingeschat. Dit kan mogelijk verklaard worden door de aankomende bezuinigingen op passend onderwijs die een deel van de doelgroep van de organisatie zal raken. Toch wil de commissie Kunsteducatie Handtheater adviseren zich met meer energie te richten op het binnenschoolse bereik in

Amsterdam. Zo telt Amsterdam momenteel ongeveer 24 scholen voor speciaal onderwijs waarvan de organisatie er met drie intensief contact heeft. In de nieuwe kunstenplanperiode wil de organisatie dit opvoeren naar tien. Naar mening van de commissie Kunsteducatie zou dit bereik, gezien de 'monopolypositie' van de organisatie, aanzienlijk vergroot kunnen worden. Het ondernemerschap zou tot bloei kunnen komen, bijvoorbeeld door het aangaan van samenwerkingsverbanden met jeugdtheatergezelschappen en het focussen op verruiming van het bereik via het speciaal onderwijs. Desalniettemin heeft de commissie Kunsteducatie voldoende vertrouwen in de plannen, zoals de ambitie zich artistiek te ontwikkelen in relatie tot beweging en multimedia (video-art, film en internet). Deze disciplines lenen zich goed om het gebarentheater met creatieve expressie te versterken, wat aansluit bij de ambitie van Handtheater om de creatieve expressie in gebarentaal (inter)nationaal te delen. Met Handtheater heeft Amsterdam een belangrijke speler in deze niche in huis, die de diversiteit van het theatereducatieaanbod stadsbreed vergroot. De commissie Kunsteducatie adviseert Handtheater in het nieuwe kunstenplan op te nemen voor het gevraagde bedrag.